

अण्णा भाऊ साठे -
समग्र साहित्य : एक चिंतन

संपादक
डॉ. मनीषा जगन्नाथ झोंबाडे

सिध्दी पब्लिकेशन, पुणे

अण्णा भाऊ साठे – समग्र साहित्य : एक चिंतन
ANNA BHAU SATHE - SAMGRA SAHITYA : EK CHINTAN

ISBN : 978-93-341-2723-2

सर्व हक्क : © शितल जगन्नाथ झोंबाडे

संपादक : डॉ. मनीषा जगन्नाथ झोंबाडे
काव्या, ७३८ अ, बाळेश्वर नाका, कुर्डूवाडी रोड,
बाशी - ४१३ ४०१, जि. सोलापूर.
भ्रमणध्वनी : ८८३००७९४३२
Email : zombademj@gmail.com

मुद्रक : सिध्दी क्रिएशन अॅण्ड प्रिंटर्स
ए १०६, बालाजी नगर, भोसरी, पुणे - ४११ ०२६.
मो.: ९८३४३२३१०५

मुखपृष्ठ व अक्षरजुळणी : सतिश विश्वनाथ झोंबाडे

प्रथम आवृत्ती : १ ऑगस्ट २०२४
(लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे जयंती)

किंमत : रुपये ६५०/-

सदर ग्रंथामध्ये अण्णा भाऊ साठे यांच्या समग्र साहित्यावर अभ्यासकांनी व संशोधकांनी लिहिलेले लेख नाविन्यपूर्ण व अभ्यासपूर्ण असले तरी त्या सर्व लेखांशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही.

अर्पणपत्रिका

प्रत्येक मुलीने उच्चशिक्षण घेऊन स्वाभिमानाने,
सन्मानाने जगावे, आयुष्यात कधीही कोणावर
अवलंबून न राहता स्वावलंबी बनावे अशा
विचारसरणीचे सोलापूर जिल्ह्यातील लोकप्रिय
व्यक्तिमत्व, माझे उत्तम मार्गदर्शक,
प्रेरणास्थान माझे वडील
स्व. जगन्नाथ दौलतराव झोंबाडे
(सहा. पोलीस उपनिरीक्षक,
पोलीस आयुक्तालय, सोलापूर)
यांना सविनय अर्पण...

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना	८
संपादकीय	१५
१ अण्णा भाऊ साठे यांचे साहित्यिक व सामाजिक योगदान - प्राचार्य डॉ. महेश बेटकर	१९
२ शाहिरीव्दारे शेतकऱ्यांच्या व्यथा मांडणारे साहित्यिक : लोकशाहीर डॉ. अण्णा भाऊ साठे - प्राचार्य डॉ. श्रीधर कोल्हे	२६
३ अण्णा भाऊ साठेच्या कादंबरीचे अंतरंग - प्राचार्य डॉ. वसंत बिरादार	३३
४ अण्णा भाऊ साठे यांचे शाहिरी काव्य एक दृष्टीक्षेप - प्राचार्य डॉ. संजय शेजव	४०
५ अण्णा भाऊ साठे यांचे वाङ्मयीन कार्य - उपप्राचार्या डॉ. सरला गोरे	५५
६ कॉम्प्रेड अण्णा भाऊ साठे यांचा समाजावर पडलेला प्रभाव - प्रा. डॉ. दत्तात्रय प्रभुराव मुंढे	६०
७ अण्णा भाऊ साठे : जीवन वारसा - प्रा. डॉ. डी. आर. गायकवाड	६६
८ अण्णा भाऊ यांच्या साहित्यातील स्त्री प्रतिमा - डॉ. दिलीप साहेबराव सावंत	७३
९ 'इनामदार' नाटक : एक जिवंत मार्क्सवादी कलाकृती - प्रा. डॉ. दत्ता रुस्तुमराव शिंदे	७८
१० अण्णा भाऊ साठे यांच्या कथांतून अभिव्यक्त झालेला संघर्ष - प्रा. डॉ. शिवाजी परळे	८४

अनुक्रमणिका

११	अण्णाभाऊ साठे यांच्या निवडक कादंबरी विश्वातील अंतरंगाचे पैलू - डॉ. अशोक विठ्ठलराव वाहुरवाघ	८९
१२	अण्णा भाऊ साठे समग्र साहित्य : एक दृष्टीक्षेप - प्रा. डॉ. राजाराम सोनटक्के	९६
१३	अण्णा भाऊ साठे समग्र साहित्य : एक दृष्टीक्षेप - प्रा. डॉ. सूर्यकांत माधवराव सांभाळकर	१०४
१४	'लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे यांच्या 'वारणेच्या खोऱ्यात' व 'मास्तर' या कादंबऱ्यांतील स्वातंत्र्य चळवळीचे चित्रण' - प्रा. डॉ. संग्राम गोपीनाथ थोरात	१०८
१५	हिंदी - मराठी चित्रपटसृष्टीला अण्णा भाऊ साठे यांचे योगदान - प्रा. डॉ. मारोती कसाब	१२४
१६	साहित्यसम्राट अण्णा भाऊ साठे यांचे वाङ्मयीन कार्य - प्रा. डॉ. प्रल्हाद दत्तराव भोपे	१३१
१७	महिला सन्मान व सुरक्षिततेसाठी लढणारे महान व्यक्तित्व : लोकशाहीर डॉ. अण्णा भाऊ साठे - डॉ. मनीषा झोंबाडे	१४७
१८	अण्णा भाऊ साठे यांच्या कादंबऱ्यांतील विद्रोहाचे स्वरूप - डॉ. भारती दिगांबर रत्नपारखी	१५६
१९	माक्सवाद आणि अण्णा भाऊ साठे यांचे साहित्य - डॉ. बालाजी विठ्ठलराव डिगोळे	१६२

अनुक्रमणिका

२०	उपेक्षितांचे अंतरंग उजागर करणारा साहित्यिक : अण्णा भाऊ साठे - प्राचार्य डॉ. रामकिशन दहिफळे	१७३
२१	समताधिष्ठित विकासाची अनुभूती 'माझा रशियाचा प्रवास' - प्रा. डॉ. सहदेव रसाळ	१८०
२२	अण्णा भाऊंच्या कथेतील नायक व नायिकेचा जीवन संघर्ष - प्रा. हानमंत बाबुराव हांडे	१८९
२३	रशियाचे सर्वांगीण दर्शन घडविणारे प्रवासवर्णन - 'माझा रशियाचा प्रवास' - प्रा. सोनल संकेत हळर्णकर	२०३
२४	अण्णा भाऊ साठे समग्र साहित्य : एक दृष्टीक्षेप - डॉ. दत्ताराम उध्दव राठोड	२११
२५	मूलगामी परिवर्तनवादी साहित्यिक : अण्णा भाऊ साठे (शाहिरी वाङ्मयाच्या संदर्भात) - डॉ. मृदुला निळकंठ रायपुरे	२२०
२६	अण्णा भाऊ साठे यांच्या साहित्यातील पुरुष व्यक्तिरेखा - डॉ. दीप्ती प्रल्हादराव गोपनारायण	२२७
२७	अण्णा भाऊ साठे यांचे शाहिरी काव्य - डॉ. कटारे कविता वामन	२३२
२८	अण्णा भाऊ यांच्या साहित्यातील स्त्री प्रतिमा - प्रा. पवार ललिता प्रल्हाद	२३८
२९	अण्णा भाऊंच्या साहित्यातील नायिका - श्री. केसराळीकर रविराज संग्राम	२४७

अनुक्रमणिका

३०	अण्णा भाऊ साठे यांच्या साहित्यातून प्रगट झालेले विचार - डॉ. विनोद राम वाघमारे	२५३
३१	अण्णा भाऊ साठे यांच्या साहित्यातील शूरवीर नायकांचे चित्रण - दीपाली जगजेराव कसबे	२६१
३२	कम्युनिस्ट नेते कॉम्रेड अण्णा भाऊ साठे - डॉ. प्रविण मच्छिंद्र मस्तुद	२६९
३३	अण्णा भाऊ साठे यांच्या साहित्यातील मार्क्सवादी विचार : एक अभ्यास - डॉ. मीनाक्षी मारोती अंभोरे	२८३
३४	अण्णा भाऊ साठे यांच्या कादंबऱ्यांचा परिचय - कोमल शंकर पुजारी	२८९
३५	अण्णा भाऊंच्या कादंबऱ्यांतील स्त्री व्यक्तिरेखांचा सामाजिकदृष्ट्या अभ्यास - जयंत चंद्रकांत वडापुरकर	२९९
३६	कॉम्रेड अण्णा भाऊ साठे यांचे साहित्य आणि तत्वज्ञान - राजू शिवाजी सुर्यवंशी	३११
३७	अण्णा भाऊ साठे समग्र साहित्य : एक चिकित्सा - प्रा. सुशीलप्रकाश चिमोरे	३१७
३८	सामाजिक परिवर्तन का विचार 'फकीरा' उपन्यास - प्राचार्य डॉ. शेखर पी. घुंगरवार	३२८
३९	अण्णा भाऊ साठे : समानता के प्रणेता - प्रा. रेशमा दिगंबर ओमन	३३४
४०	अण्णा भाऊ साठे की समग्र : जीवन तथा साहित्य - प्रा. रेशमा दिगंबर ओमन	३४१
